

Školní vzdělávací program

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště
Lanškroun

Domov mládeže

SOŠ
SOU
LANŠKROUN

Obsah

1. Identifikační údaje	4
2. Charakteristika školského zařízení.....	5
3. Charakteristika vzdělávacího programu.....	7
4. Výchovný program domova mládeže	11
5. Hodnocení žáků a autoevaluace domova mládeže.....	12
6. Příloha – osnovy volnočasových zájmových aktivit.....	13

1. Identifikační údaje

Předkladatel:

název školy Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Lanškroun
REDIZO 600171833
IČ 15028216
adresa školy Kollárova 445, 563 01 Lanškroun
ředitel Ing. Jaroslav Novák
kontakty Ing. Jaroslav Novák
telefon 465321081
e-mail info@spslan.cz
www www.spslan.cz
fax 465321082

Název ŠVP Domov mládeže
Platnost ŠVP Od 1.9. 2009
Datum vydání 1. září 2009
Číslo jednací Příkaz ředitele 2009
Skartační znak A45

Zřizovatel: Pardubický kraj
adresa zřizovatele: Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice

Podpis ředitele školy:

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro mimoškolní vzdělávání a výchovu žáků ubytovaných
v Domově mládeže
Střední odborné školy a Středního odborného učiliště Lanškroun

Kontakt : Domov mládeže Střední odborné školy a Středního
odborného učiliště , Krátká 310 , tel. 465 321 080

Kapitola I.

Charakteristika školského zařízení

1. Působnost , organizace a základní podmínky
  - 1.1. Domov mládeže je školským zařízením Střední odborné školy a Středního odborného učiliště Lanškroun
  - 1.2. Domov mládeže poskytuje žákům střední odborné školy a středního odborného učiliště ubytování, výchovně vzdělávací činnost navazující na činnost školy. Vytváří žákům podmínky pro seberealizaci v oblastech volnočasových aktivit a zájmů.
  - 1.3. DM poskytuje služby žákům SOŠ a SOU Lanškroun.
  - 1.4. Celková ubytovací kapacita domova mládeže je 120 lůžek.
  - 1.5. Ubytování žáci jsou rozděleni do základních výchovných jednotek
Podmínky a rozdělení žáků do výchovných skupin na školní rok navrhuje vedoucí vychovatel DM , schvaluje – ředitel školy.
  - 1.6. Škola v rámci doplňkové činnosti , v době nepřítomnosti žáků (prázdniny, svátky, víkendy), poskytuje ubytování veřejnosti.

2. Prostorové a materiálně technické podmínky
  - 2.1. Prostorové a materiálně technické podmínky pro ubytování žáků.
    - 2.1.1. Ubytování ve dvoulůžkových a třílůžkových pokojích , společné sociální zařízení na podlažích, botníky ve vstupním vestibulu.
    - 2.1.2. Základní vybavení pokoje pro jednoho žáka : válenda s úložným prostorem, část šatní skříně, noční stolek, polička, lampička, pracovní místo u stolu ; žákům se dále poskytují klíče od pokojů ; chladničky v kancelářích vychovatelů na každém podlaží . V přízemí bloku A i v patře B jsou kuchyňky vybavené kuchyňskými elektrospotřebiči.

2.2. Prostorové a materiálně technické podmínky pro vzdělávání, výchovu a zájmové aktivity žáků.

2.2.1. V přízemí obou bloků jsou klubovny vybavené stoly a židlemi, televizorem, videorekordérem a DVD přehrávačem,

Dále jsou v objektu DM prostory pro zájmové volnočasové aktivity, místnost s PC a knihovna V objektu DM je sportovní areál se zařízením pro lehkou atletiku (skok daleký, vysoký, běhy , vrh koulí) ; míčové hry (malou kopanou, házenou , basketbal, volejbal , nohejbal).

2.3. Hygienické podmínky , bezpečnost a ochrana zdraví žáků.

2.3.1. Škola postupuje při zajišťování hygienických podmínek dle platných vyhlášek, norem a předpisů.

2.3.2. DM poskytuje úklid společných prostor a sociálních zařízení .

2.3.3. Žáci jsou prokazatelně seznamováni s řádem domova mládeže, seznamování a proškolení s předpisy a zásadami BOZP a ochrany zdraví v DM na začátku ubytovacího období a vždy při činnostech, kdy je zvýšené riziko ohrožení a poškození zdraví a života člověka.

2.4. Prostorové, materiálně technické a hygienické podmínky pro práci zaměstnanců.

2.4.1. Vychovatelé pracují ve vychovatelnách ,kde mají k dispozici pracovní stůl, počítač s internetem , telefon , sedací nábytek, váleudu a úložné prostory (skříňe, poličky, stolky).

2.4.2. Ostatní provozní pracovníci mají zajištěnou šatnu, úklidové místnosti pro materiál, dílnu i skladové prostory.

2.4.3. Hygienické zařízení pro zaměstnance tvoří samostatné sociální zařízení.

2.4.4. Informační systém pro pracovníky z jednotlivých pracovišť je řešen osobním kontaktem, telefony , informacemi na vývěsné tabuli ve vychovatelně č. 11 a ve vestibulu.

3. Charakteristika žáků

3.1. V domově mládeže jsou ubytováni žáci Střední odborné školy a Středního odborného učiliště Lanškroun.

4. Charakteristika pedagogických pracovníků domova mládeže.

4.1. Personální práce školy při obsazování funkcí vychovatelů domova mládeže se řídí platnými předpisy .Požadavky na odbornou kvalifikaci stanovuje školský zákon.

4.2. Další vzdělávání pedagogických pracovníků se řídí plánem DVPP školy.

4.3. Ve výchovném působení se práce vychovatelů zaměřuje na prevenci negativních jevů v chování žáků ve spolupráci s výchovnou poradkyní a preventistou školy .

4.4. Vychovatelé pracují s žáky v zájmových volnočasových oblastech a aktivitách.

Kapitola II.

Charakteristika vzdělávacího programu

1. Zaměření a podmínky vzdělávání a výchovy v domově mládeže

1.1. Principy a cíle vzdělávání a výchovy

1.1.1. rovný a nediskriminační přístup

1.1.2. zohlednění vzdělávacích a výchovných potřeb žáka daných jeho kompetencemi osobnostním charakterem

1.1.3. vzájemná úcta, respekt, názorová snášlivost, úcta všech účastníků procesu, solidarita

1.1.4. svobodné šíření poznatků v souladu s obecnými cíli výchovy a vzdělávání

1.1.5. zdokonalování procesu výchovy v souladu s výsledky a vývojem vědy, výzkumu uplatňováním moderních pedagogických přístupů a metod

1.1.6. objektivní hodnocení výsledků vzdělávání a výchovy žáků i hodnocení pedagogických pracovníků

1.1.7. vědomí spoluodpovědnosti za své vzdělávání i výchovu a výsledky (jednání, vystupování, úroveň komunikace, sebehodnocení ...)

2. Priority výchovy a vzdělávání – profilace domova mládeže

Hlavní smysl , cíl a poslání domova mládeže je oblast výchovy osobnosti žáka v době mimo vyučování – jedná se o pedagogické ovlivňování volného času žáků (citlivé pedagogické vedení žáků k účelnému využívání volného času a to vhodnými specifickými prostředky, formami a metodami).

Hlavní úkoly výchovy mimo vyučování :

- relaxačně zdravotní – obnova sil, upevňování zdraví, změna druhu a charakteru činnosti, změna sociálního prostředí
- výchovně vzdělávací a sebevzdělávací – seberealizace a osobnostní rozvoj, prostor pro sebevýchovu
- sociální úkoly – společenské uplatnění, činnost, aktivita

2.1. Předpoklady a prostředky pro realizaci priorit VVČ vychovatelem a sebehodnocení žákem

2.1.1. Dosažení klíčových kompetencí žáka :

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

2.1.2. Přirozené a pozitivní prostředí

- dobrovolnost, spontánní aktivita, kladné pocity,
- samostatnost a samosprávnost

- seberealizace, sebepoznávání a motivace
  - zajímavost, pestrost, zájmovost, individuální i skupinové zájmy
  - odpočinkové a rekreační zaměření zájmové činnosti
- 2.1.3. Žák jako ústřední postava výchovy a vzdělávání**
- základní práva ze školského zákona a Úmluvy o právech dítěte (osobnost – psychické, fyzické, mentální zvláštnosti a právo na volný čas)
  - spolupráce , partnerství, dialog, respekt k potřebám a zájmům žáka
  - vyváženost uplatňování , plnění práv a povinností, zajištění vymahatelnosti práv a plnění povinností žáka
  - právo volby a vlastního rozhodnutí dle míry zralosti žáka, reálných možností a podmínek života na domově mládeže s podporou vychovatele
  - podíl žáka na organizaci a činnosti zařízení
  - specifické postavení plnoletého žáka – převzetí plné odpovědnosti za své chování , jednání...
  - objektivní hodnocení práce a činnosti žáka
- 2.1.4. Cílevědomost při vytváření výchovných skupin**
- složení výchovných skupin na neformálním principu,
  - stabilizace vychovatelů u jedné výchovné skupiny po dobu nejméně dvou let
  - výchovné skupiny volí své zástupce do domovní rady, která je poradním orgánem ředitele školy
- 2.1.5. Rozmísťování žáků pro kvalitní soužití a spolupráci**
- sdružování žáků s obdobnými profesními , osobními zájmy
  - zajištění podmínek integrace žáků
- 2.1.6. Využívání účinných forem a metod , vhodných prostředků**
- podpora aktivity, kreativity, samostatnosti, individualita, odpovědnost ...
  - vhodná pravidla, organizace života, personální zázemí, prostorové a materiálně technické podmínky

3. Klíčové kompetence a strategie výchovy na domově mládeže

Výchovné strategie jsou zaměřeny na rozvíjení kompetencí žáka, formulují cíle, postupy, metody a formy práce, případné aktivity, příležitosti a pravidla.

3.1. Kompetence k učení a sebezvzdělávání.

3.1.1. Žák

- organizuje a řídí vlastní učení, schopnosti a hodnotí je, hledá a uplatňuje efektivní styl a režim učení , jednání a chování, využívání volného času
- vyhledává a hodnotí informace
- využívá vědomostí, dovedností a prohlubuje je
- chápe nutnost sebezvzdělání jako celoživotní proces

3.1.2. Vychovatel

- vede žáka k samostatnosti a hledání vlastního stylu učení
- motivuje žáka k učení, pomáhá zvládnout neúspěch
- vytváří pro žáka vhodné materiálně technické podmínky i vhodné klima k učení i relaxaci ve volném čase
- zabezpečuje průběžně spolupráci s rodiči žáka

3.2. Kompetence sociální a personální

3.2.1. Žák

- zvládá a koriguje vlastní chování a jednání,
- zná a ovládá základy duševní hygieny
- umí - učí se řešit složité životní situace
- stanovuje si cíle dle svých schopností, zájmové orientace a životních podmínek
- je schopen adaptovat se na nové pracovní a životní podmínky, respektuje pravidla života ve společenství
- rozvíjí a upevňuje mezilidské vztahy, spolupracuje v týmu
- organizuje nebo se podílí na společných činnostech, přijímá odpovědnost za svoji práci i práci ostatních, přispívá k vytváření podnětné atmosféry

3.2.2. Vychovatel

- pomáhá žákovi odhalovat jeho silné a slabé stránky
- pravidelně hodnotí práci a výsledky žáka
- učí žáky práci a organizování společných činností, stanovuje přiměřené úkoly
- pomáhá žákovi informacemi v adaptaci na nové životní i pracovní podmínky

3.3. Kompetence komunikativní

3.3.1. Žák

- rozvíjí a využívá své komunikativní dovednosti ve svém studiu, osobním, profesním i občanském životě
- rozumí informacím, správně je interpretuje a věcně argumentuje
- efektně a tvořivě využívá prostředků komunikace, pružně reaguje na rozvoj informačních technologií a využívá je ke studiu a rozvoji své osobnosti
- vyjadřuje se jasně, srozumitelně verbálním i písemným projevem
- rozvíjí komunikační dovednosti založené na vzájemné úctě, spolupráci, toleranci a vládnutých emocích

3.3.2. Vychovatel

- aktivně a cílevědomě vytváří prostor pro komunikaci mezi žákem a vychovatelem i žáky navzájem
- vede žáky k věcné diskuzi a argumentaci, tvoří prostor pro svobodné vyjádření a řešení, pro konstruktivní komunikaci
- předává žákovi veškeré informace potřebné pro jeho zdravý a aktivní život na domově mládeže

3.4. Kompetence k řešení problémů

3.4.1. Žák

- vnímá a pochopí problém, objasní jeho podstatu a navrhuje řešení
- snaží se o samostatné řešení problémů, pružně reaguje na nové situace
- uplatňuje základní myšlenkové operace v pracovních i tvůrčích činnostech
- je otevřený k řešení problémů, navrhuje varianty řešení, zvažuje jejich přednosti, rizika i negativní důsledky

3.4.2. Vychovatel

- vede žáka při uplatňování myšlenkových operací a postupů řešení problémů
- aktivně pomáhá žákovi v řešení situací a problémů v novém prostředí, motivuje žáka k získávání informací a ověřování jejich správnosti,
- podporuje tvořivost , pomáhá hodnotit rizika

3.5. Kompetence volného času

3.5.1. Žák

- uplatňuje zásady zdravého životního stylu, určuje priority svého volného času, odolává patologickým jevům
- rozšiřuje své individuální zájmy, talent a schopnosti

3.5.2. Vychovatel

- vytváří podmínky pro účelné využití volného času v souladu se zájmy žáka
- vede žáka k tvořivé účasti na společné činnosti
- realizuje skupinový program sociální prevence , poskytuje informační servis
- rozšiřuje nabídku aktivit pro žáky, podporuje svobodu, samostatnost a aktivitu

3.6. Kompetence občanské

3.6.1. Žák

- stanovuje cíle osobních zájmů a potřeb v souladu se zájmy a potřebami společenskými , skupinovými
- je tolerantní, vstřícný, otevřený i kritický, respektuje různé postoje a názory člověka, uplatňuje zásady slušné komunikace a demokratické způsoby řešení
- hájí svá práva i práva jiných
- podílí se na tvorbě etických, kulturních, sociálních, duchovních, ekologických i ekonomických hodnot
- chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka, poskytuje účinnou první pomoc
- rozhoduje se tak, aby svým chováním a jednáním nepoškozoval sebe, jiné, přírodu, a hodnoty vytvořené člověkem

3.6.2. Vychovatel

- vytváří demokratickou atmosféru
- motivuje žáky k diskuzi, rozvíjí schopnosti kritického a tvořivého myšlení a prezentace názorů, schopnosti kompromisu i obhajoby lidských práv a svobod
- vede žáka k dodržování pravidel, spravedlivě je hodnotí, vede žáky k úctě k zákonu, rozvíjí disciplinovanost, ochotu pomáhat, respektovat odlišnosti
- vede žáky k odpovědnému jednání, chování , komunikaci a také ke vzájemné úctě a pomoci

Kapitola III.

Výchovný program domova mládeže

1. Charakteristika a účel výchovného programu

1.1. Výchovný program je rámcovým programem pro práci vychovatele a ostatních pedagogických pracovníků se žáky:

- stanovuje výchovné cíle pro vychovatele, stanovuje postupy, formy a metody působení vychovatele
- respektuje osobnostní a věkové zvláštnosti žáků
- je otevřeným programem
- je podkladem pro plánování činnosti vychovatele a výchovné skupiny na školní rok

2. Obsah výchovného programu

2.1. cyklus adaptace – 1. ročníky (poznávání)

2.2. cyklus osobního rozvoje – 2. a 3. ročníky (prohlubování)

3.2. cyklus zrání 3. a 4. ročníky (uplatňování)

3. Podmínky a úkoly pro naplňování výchovného programu

3.1.1. Personální oblast

3.1.2. Předpoklady a kompetence vychovatele k realizaci výchovného programu

3.1.3. Kompetence odborné - pedagogické

3.1.4. Kompetence komunikativní – ve verbální i písemné podobě jsou vychovatelé schopni úspěšného jednání se žáky, rodiči, spolupracovníky

3.1.5. Kompetence organizační a řídicí -schopnost plánovat, organizovat a hodnotit činnosti, držovat řád a systém

3.1.6. Další vzdělávání pedagogických pracovníků: je zaměřeno na aktuální oblasti a témata dle nabídek institucí zajišťujících vzdělávání

3.1.7. Vedení vychovatelů ke změně forem a metod práce

3.1.8. Získávání externích pracovníků pro zájmové činnosti

3.1. V oblasti materiálně technického rozvoje

3.1.2. průběžně udržovat a doplňovat stav vybavení a zařízení DM (ložnic, sociálního, kulturního a společenského) s cílem zajistit účelné, estetické, hygienické a tím i výchovné prostředí pro žáky

Kapitola IV.

Hodnocení žáků a autoevaluace Domova mládeže SOŠ a SOU Lanškroun

1. Pravidla hodnocení žáků

- telefonický kontakt s rodiči
- souhrnné informace pro zletilé žáky
- průběžné informace rodičům a zletilým žákům (výchovná opatření, dílčí zprávy a informace o žácích)

1.2. Kritéria hodnocení :

- vychází ze zásad řádu domova mládeže

2. Autoevaluace domova mládeže

2.1. Oblasti a cíle autoevaluace

- podmínky - stav ubytování, služby žákům, organizace a pravidla, materiálně technické podmínky
- průběh výchovy – obsah, formy , metody – podíl žáků na činnosti a rozhodování
- zapojení žáků do organizování života na DM
- spolupráce s rodiči – informace a zpětná vazba
- řízení DM – plánování , organizování, řízení , kontrola, personální podmínky, dodržování pokynů a postupů, materiálně technické podmínky, další vzdělávání pedagogických pracovníků

2.2. Časové rozvržení evaluačních činností –

- dotazníkové šetření - 1 x za 3 roky
- dílčí šetření , ankety zaměřené na problémové oblasti – příležitostně

2.3. Zdroje evaluace

- vnitřní - dotazníková šetření, ankety, analýzy, pracovní hodnocení úseku, oblastí ,výchovná opatření , mimořádné události
- vnější - inspekční zprávy
- náměty, připomínky a stížnosti rodičů, škol, zřizovatele
- názory širší veřejnosti , publicita

Příloha

Osnovy volnočasových aktivit

1. **míčové hry a badminton**
2. **ruční práce**
3. **střelba ze vzduchovky**
4. **akvaristika**

Osnova činnosti volnočasových aktivit **míčové hry a badminton** /odběhá, basketbal, vybíhá, fotbal a badminton/

1. Zodpovědné osoby: dle rozhodnutí vedoucího vychovatele
2. Zajištění BOZP: všichni žáci budou prokazatelně předem proškoleni o způsobu přesunu, chování a činnosti při daných volnočasových aktivitách
- proškolení odpovědných pracovníků
3. Místo a čas konání: dle počasí a možností školy ve Sportovní hale SOŠ a SOU Lanškroun nebo ve sportovním areálu DM
4. Materiální zabezpečení: sportovní pomůcky ze skladu Sportovní haly SOŠ a SOU Lanškroun a DM
5. Minimální účast: ve Sportovní hale SOŠ a SOU Lanškroun - 10 žáků
- ve sportovním areálu DM - 2 žáci

Osnova činnosti volnočasové aktivity **střelba ze vzduchovky**

1. Zodpovědné osoby: dle rozhodnutí vedoucího vychovatele
2. Zajištění BOZP: všichni žáci budou prokazatelně předem proškoleni o chování a činnosti při dané volnočasové aktivitě
- proškolení odpovědných pracovníků
3. Místo a čas konání: sportovní areál DM
- dle určení zodpovědné osoby
4. Materiální zabezpečení: z prostředků DM
5. Minimální účast: 5 žáků

Osnova činnosti volnočasové aktivity **akvaristika**

1. Zodpovědné osoby: dle rozhodnutí vedoucího vychovatele
2. Zajištění BOZP: všichni žáci budou prokazatelně předem proškoleni o chování a činnosti při dané volnočasové aktivitě
- proškolení odpovědných pracovníků
3. Místo a čas konání: prostory DM
- dle určení zodpovědné osoby
4. Materiální zabezpečení: z prostředků DM
5. Minimální účast: dle určení zodpovědné osoby

Osnova činnosti volnočasových aktivit **ruční práce**

1. Zodpovědné osoby: dle rozhodnutí vedoucího vychovatele
2. Zajištění BOZP: všichni žáci budou prokazatelně předem proškoleni o chování a činnosti při dané volnočasové aktivitě
- proškolení odpovědných pracovníků
3. Místo a čas konání: prostory DM
- dle určení zodpovědné osoby
4. Materiální zabezpečení: z prostředků DM a žáků
5. Minimální účast: 2 žáci